

Mårtenstorget 1957. I bakgrunden syns ett klocktorn och en mur. Bakom muren låg Köttbesiktningsbyrån som kontrollerade att köttet var färskt.

FOTO: LARS RAMKLINT

Det var en gång ett torg...

LUND

■ ... som i folkmun kallades för Stora torg. Nu finns detta och många andra platser i Lund dokumenterade i en ny bok av författarduon Bengt och Conny Karlsson.

De flesta av er har säkert redan listat ut att det ovan nämnda torget är Stortorget. Här har Lundabor genom århundradena diskuterat, konsumerat, demonstrerat, manifesterat, musicerat, parkerat, och otäckt nog arkebuserat.

– Vi tyckte att det saknades en samlad överblick av de viktigaste torgen och platserna i Lund. Vad har de använts till och

vad fanns där innan, säger Bengt Karlsson om tillkomsten av boken "Torg och platser i Lund".

Stortorget är det torg i Lund som i särklass haft flest funktioner: tingsplats, galgplats, marknadstorg, rådhusstorg, processionsstorg, busstorg och krogstorg. Det var Lunds första och största kommersiella plats med handelsbodas och senare köpmansgårdar.

– Stortorget är tillsammans med Domkyrkan det äldsta av Lund vi har kvar. Här samlades den politiska och religiösa makten, säger Bengt Karlsson.

Vad är Stortorget för ett torg idag?

– Det är fortfarande en politisk plats med manifestationer och Rådhuset intill. Det är också en kulturell samlingspunkt genom Natvåktarna och Stadshallen med sitt scentat och turistbyrå.

Mårtenstorget var ett renodlat handelstorg och innan dess odlingsmark, med bland annat humle.

FAKTA

Bengt och Conny Karlsson

■ Författarna till "Torg och platser i Lund" har enskilt och tillsammans gett ut 25 skrifter och böcker om Lund. Därtill 150 artiklar om staden.

Troligen fanns här också en damm med karpodling, enligt författarna.

Att platsen förvandlades till ett handelstorg kan vi tacka Jöns Petter Borg för, en penningstark färgfabrikör som gett namn åt kvarteret och parkeringshuset Färgaren.

Han ogillade idén att Petriplatsen vid nuvarande stadsbibliotek skulle bli handelstorg när det blev för trångt bland stånden på Stortorget. Vid Petriplatsen låg hans föräldrar begravda och därför köpte Jöns Petter Borg odlingen och skänkte den till Lunds stad.

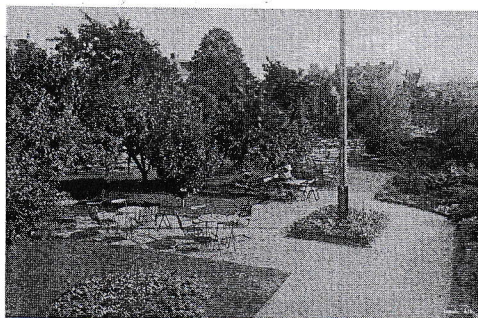
På Mårtenstorget uppfördes 1917 ett klocktorn som revs när Konsthallen uppfördes 1957.

– Det var en förlust, säger Bengt Karlsson.

Intresset för Lunds historia är enligt Bengt Karlsson stort i alla åldersgrupper.

– Jag tror att man tycker det är viktigt med stadens identitet. Man kopplar samman den med sin egen, säger han.

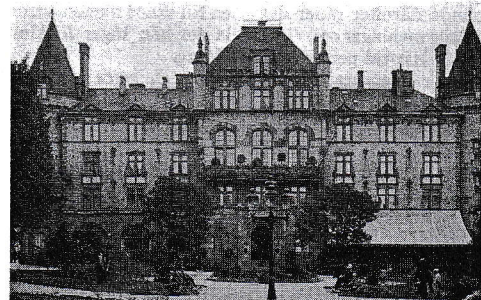
TEXT: GÖREL SVAHN
gorel.svahn@sydsvenskan.se

Carlssons trädgård söder om Mårtenstorget. Idyllen försvann 1967. Vykort från 40-talet.

Storkällaren, "Storken" med krögarna Carl-Gustaf och Maj-Britt Löfqvist inför stängningen 1991.

Den första stora byggnaden vid Bantorget var Grand Hotel, som invigdes 1899. Från vykort.